

Scenarijus Adventas “Po žvaigždėjančiu dangum.”

GROJA TYLI MUZIKA. DEVYNI MOKINIAI STOVI PUSLANKIU, RANKOSE LAIKYDAMI PADĖKLUS SU ADVENTO VAINIKAIS IR KETURIOMIS ŽVAKĖMIS VIDURYJE.

SKAITOVAS

Kai pūgos išdainuos
Advento vakarus
Ir kasdienybės
Sumaištį padengs
Balta tyla...
Stebėsi žvaigždės
Paslapties didybę,
Kuri sujungia
Dangų su žeme...
Ar mus pažadins
Dieviškas beldimas,
Ar atsiversim
ATĖJIMUI?

SKAITOVAS

Visą gruodžio mėnesį tęsiasi Adventas (Atėjimas) – tai prieškalėdinis susikaupimo, apivalymo, pasiruošimo laikotarpis, laukiant Kristaus atėjimo pasaulin šventės – Kalėdų. Adventas – tamsiausias laikas, kuris baigiasi ilgiausia metų naktimi – Kūčiomis.

SKAITOVAS

Sustingusi ir apmirusi gamta gniaužė ir žmogaus dvasią. Trumpėjant dienoms ir ilgėjant naktims, saulei vis trumpiau bepasirodant šiapus horizonto ir vis labiau apmirstant gamtai, žmogų apimdavo baimė, kad artėja pasaulio pabaiga, o tamsi naktis įsigalės amžiams. Norėdami to išvengti atlikdavo apeigas, skirtas sukurti naują pasaulį, naują tvarką.

SKAITOVAS

(KOL SKAITO POSMĄ, UŽDEGAMA CENTRE ESANTI DIDELĖ ADVENTO ŽAVKĖ)

Tad sušilkime visi prie žmogiškumo laužo –

Ir tie, kurie linksmi,

Ir tie, kurie liūdni.

(PRIE DIDŽIOSIOS ŽVAKĖS EINA VISI MOKINIAI SU VAINIKAIS IR ŽVAKELĖMIS VIDURYJE IR JAS UŽDEGA NUO CENTRINĖS ŽVAKĖS)

Ir šitos šilumos lyg duonos

Atsilaužkim.

Ir būsim sotesni,

Ir būsim geresni.

SKAITOVAS (toliau degamos žvakelės)

Kol vėjai naktį
Išdainuos lig ryto,
Sapnų sparnais
Matuosiu nebūtį...
Tamsos žvaigždė
Į praeitį nukritus
Išdegins atmintį...

SKAITOVAS (čia galima „žaisti“ šviesos instaliacijomis, jei yra techninės galimybės. Įspūdingai galėtų atrodyti pritemdytoje scenoje degančios žvakutės, kai skaitomas šis posmas)

Preliudas tylai
PO ŽVAIGŽDĖJANČIU
DANGUMI..
Ar kas išgirs,
Ką kalba
Žemės dulkė,
Prigludusi prie
Laiko kojų,
Skubančių ateiti ir išeit...

SKAITOVAS

Pirmąją Advento dieną žmonės pindavo vainikus, o, kaip žinia, apskritimas yra labai senas simbolis, reiškiantis tobulumą ir amžinybę. Į Advento vainiką įdėtos keturios žvakės simbolizuoja keturis Advento sekmadienius. Žvakės liepsna išreiškia krikščioniškojo tikėjimo šviesą ir jos atnešamą taiką, ramybę, džiaugsmą.

SKAITOVAS

Keturios Advento žvakės išreiškia šviesos slėpinį: žvakė teikia šviesą pati sudegdama. Kiekviena žvakė turi savo prasmę. Violetinės žvakės reiškia atgailą, o rožinė, uždegama trečiąją Advento sekmadienį, simbolizuoja džiaugsmą. Pirmoji žvakė vadinama Pranašų žvake, antroji – Betliejaus, trečioji – Piemenų, ketvirtoji – Angelų.

SKAITOVAS

Tegul jūsų širdis nušviečia tauri ir rami Advento žvakių šviesa.
(ANT KIEKVIENOS KLASĖS STALO IR MOKYTOJŲ STALO DEDAMI VAINIKAI SU DEGANČIOMIS 4 ŽVAKĖMIS).

SCENOJE PASIRODO „ŠEIMA“: SENOLĖ, MAMA IR VAIKAI. GALI BŪTI VAIZDUOJAMA KASDIENIO GYVENIMO SCENA (MEZGAMA, VEJAMI SIŪLAI AR KT. VAIKAI SENOLEI IR MAMAI PADEDA). BEDIRBANT VYKSTA POKALBIS.

SENOLE

Ar žinote, vaikai, kad Adventą gaubia rimtis ir susikaupimas – tai apsivalymo laikas, todėl šis laikas apipintas įvairiais draudimais: pasninkaujama, nebekeliami pasilinksminimai.

MAMA

O jei Advente kas mėgintų į piršlybas važiuoti, tai tas piršlys ar jo vaikai gali nebyliais tapti.

VAIKAS I

O kokių darbų nevalia dirbti Advento metu?

SENOLE

Kirpti avių, nes vilna menkai augs ir bus šiurkšti. O jei mergina nukirps avis, tai ištekės už tinginio arba jos vaikai bus tinginiai.

MAMA

Taip pat draudžiama medžioti. Negalima ilgai dirbti vakarais, ypač sulaukus vidurnakčio, nes piktosios dvasios žmones persekioja, pasibeldžia į langus ir, kas pasižiūri, tas neišvengia mirties.

SENOLE

Per Adventą negalima šokti, dainuoti, tačiau jaunimas rinkdavosi vienoje kaimo troboje ir vakarodavo. Pasakodavo įvairiausių nutikimus ir juokus.

VAIKAS II

Senele, papasakok kokį nutikimą.

(ATEINA ŠEŠTOKAI, KURIE PASAKOJA ADVENTO NUTIKIMUS (2-3) IŠ ANKSTO PASIRUOŠE)

VAIKAS III

Na vaikščirot vėlai vakare negalima, tą jau supratome.

MAMA

O ar žinote, ko dar negalima daryti ir kodėl?

VAIKAI

Neeeeeeeeeeeeeeeeeeee!!!

(ADVENTO DRAUDIMUS IŠ ANKSTO PASIRUOŠE PASAKOJA AŠTUNTOKAI)

SENOLE

Nors per Adventą vyravo rimtis ir susikaupimas, jaunimo sueigos nenutrūkdavo. Jaunimas rinkdavosi vakarais į kurią nors trobą, merginos susinešdavo ratelius, verpdavo, ausdavo ir žaisdavo.

MAMA

Daugumos žaidimų esmė – žaidėjų pasiskirstymas į dvi puses, simbolizuojantis dviejų skirtingų pasaulių sandūrą.

VAIKAS I

Gal pažaiskime kokį žaidimą?

(ŽAIDIMĄ (-US) ŽAISTI MOKO VIENUOLIKTOS KLASĖS MOKINIAI, IŠ ANKSTO PASIRUOŠĘ)

VAIKAS II

Nejaugi jaunimas visai nedainuodavo?

MAMA

Buvo ir dainų, tačiau jos daugiausia būdavo apie vedybas, nes jaunimas laukdavo, kada baigsis rimties laikas ir Advento dainas pakeis vestuvinės.

VAIKAS III

Tai gal padainuokim kokią adventinę dainą?

(DAINĄ DAINUOJA SEPTINTOS KLASĖS MOKINIAI)

SENOLĖ

Advento metu vaikai mėgdavo mįsles minti. Pabandykit įminti mano mįslę: *skivyto kojos, kamanto liemuo, ant kamanto liemens linų laiškas, ant linų laiško – rugių želmuo? Kas?*

VAIKAS I

Mmmmmmmmmmmmmmm... Tikriausiai padengtas stalas. O dabar jūs įminkit maniškę: *stovi boba gintaruota, pasiėmus plačią šluotą, ar sušąla, ar sušyla, rūbas jos nei mainos, nei dyla. Kas?*

VAIKAS II

Žinoma, kad eglė. Gal daugiau mįslių pabandykime įminti.

(MĮSLES MENA PENKTOKAI)

VAIKAS III

Man kažkodėl atrodo, kad Adventas – labai paslaptingas laikas, todėl manau, kad žmonės neapsieidavo be burtų.

MAMA

Taip, žinoma. Advento tikėjimai ir burtai dažniausiai siejami su noru apsaugoti ūkį ir šeimą nuo vargų, nelaimių, padėkoti gerosiems dvasioms už sėkmingus praėjusius metus ir užtikrinti gerovę ateinantiems.

SENOLĖ

Labai daug burtų susiję su gyvuliais, tačiau nemaža dalis jų turi ryšį su asmeniniu žmogaus gyvenimu, vestuvėmis ar net mirtimi.

Sakoma, kad devynis Advento vakarus reikia kalbėti po tris „Sveika, Marija“, o dešimtą – susapnuosi savo išrinktąjį. Merginos dažnai nulauždavo vyšnios šakelę ir įmerkusios stebėdavo, kada ji pražys. Jei šakelė sužydėdavo Kūčių dieną – mergina per metus ištekės.

VAIKAS II

Paburkim ateitį ir mes.

(BURTA DEMONSTRUOJA DEVINTOKAI)

SENOLĖ

Advento pabaiga neįsivaizduojama be kalėdinio turgaus. Moterys jam ruošdavosi iš anksto. Juose parduodavo aguonas, kalėdaičius, medų, cukrų, spanguoles, džiovintus vaisius, kviečius, miltus.

MAMA

Kalėdinio turgaus diena miestelį paverčia skruzdėlynu, kuriame virte verda gyvenimas. Kiekvienas ruošiasi Kūčioms, nes per Adventą žmonės daug pasninkaudavo.

VAIKAS I

O kokie Advento valgiai?

(ADVENTO VALGIUS PRISTATO IR APIE JUOS PAPASAKOJA DVYLIKTOKAI)

MAMA

Kadangi Advento metu žmonės stengdavosi susikaupti ir laukti Kristaus atėjimo, jie giedodavo ir įvairiausias giesmes.

VAIKAS II

Gal ir mes sugiedokime adventinę giesmę.

(ADVENTINĘ GIESMĘ GIEDA DVYLIKTOKAI)

VAIKAS III

Kiek daug šį vakarą sužinojome apie Adventą.

SENOLĖ

Adventas baigiasi Kūčių vakaru. O Kūčios – šeimos šventė, kuri suartina ir gyvus, ir mirusius. Tai - nakties šventė, kada šeima susėda prie balta staltiese padengto stalo.

MAMA

Kūčių naktį baigiasi senasis ir prasideda naujasis ciklas. Tai – nepaprasta naktis, kada žmogus yra lyg vanduo, tampantis vynu. Su viltimi jis turi atnaujinti savo dvasią naujai prasidedančiam metų ratui, kilimui aukštyn į šviesą.

SENOLĖ

Eime, vaikeliai, Kūčioms pasiruošti.

SENOLĖ UŽPUČIA ŽVAKĘ IR „ŠEIMA“ IŠEINA.

SCENOJE VISI

RANKOSE DEGA PO MAŽĄ (APVALIĄ) ŽVAKELĘ. GROJA RAMI MUZIKA.

SKAITOVAS

Žmogau, praverk duris.
Išeik į gruodžio tamsą.
Įkvėpk vakaro tylą.
Jau Kalėdomis kvepia.
Jau saulė grįžti rengiasi.
Ir Angelas žemėn parkeliauja
Saulės pasitikti,
Žmogų pasveikinti,
Ramybę dvasiai parneša.
Atlapok duris plačiai,
Įsileisk vidun Angelą.
Ant jo spanų Gerumas supasi,
Jo širdyje Meilė gyvena.
Tik prisiglausk prie širdim, mintim,
Žmogau, įsiklausyk.

SKAITOVAS

Šią naktį, skaidrią ir tylią,
Pastovėkim ištiesę delnus
Ir pajuskime, kaip sukyla
Kilnūs norai, žodžiai švelnūs.
Visos svajos išsipildys,
Meilė snieguoles sušildys,
Ir pabirs žvaigždžių į žemę.
Daug pabirs žvaigždžių į žemę.

(ŠIUO METU VĖL GALIMA „ŽAISTI“ ŠVIESOMIS. KOL SKAITOMOS EILĖS, MOKINIAI SU DEGANČIOMIS ŽVAKELĖMIS APSTOJA RATU CENTINĘ ŽVAKĘ IR PASIIMA PO VIENĄ JUOSTELĘ, PRIRIŠTĄ PRIE ŽVAKĖS TARSI SPINDULĮ)

SKAITOVAS

Adventas – tai metas, kad šiluma užplūsta mūsų širdis.

KIEKVIENAS MOKINYS EIDAMAS ATGAL IŠTIESIA JUOSTELĘ IR PASAKO PO EILUTĘ:

- Šiluma išaušusio ryto.

- Šiluma mėlyno vakaro
- Šiluma nukritusios snaigės
- Šiluma džiugesio ašaros
- Šiluma mylinčio žvilgsnio
- Šiluma savęs aukojimo
- Šiluma pirmojo žingsnio
- Šiluma žemės po kojomis
- Šiluma tėviškės lango
- Šiluma žmogaus gimimo
- Šiluma kantraus buvimo
- Šiluma tylaus atodūσιο.

(MOKINIAI SUSTOJA Į RATAŲ, LAIKYDAMI RANKOSE JUOSTELES IR ŽVAKELES SUDARO „SAULĘ“ – nuo žvakės einančios juostelės primena spindulius)

SKAITOVAS

Adventas – tai laikas, kada vienas kitame uždegame po mažą žiburėlį.

(MOKINIAI DEDA JUOSTELĘ ANT ŽEMĖS, GALE JOS PADEDA DEGANČIĄ ŽVAKELĘ. PRIEŠ PADĖDAMI VĖL PASAKO PO EILUTĘ)

- Žiburėlį drąsos
- Žiburėlį atleidimo
- Žiburėlį meilės
- Žiburėlį draugystės
- Žiburėlį pagalbos
- Žiburėlį ramybės
- Žiburėlį padrąsinimo
- Žiburėlį užuojautos
- Žiburėlį švelnumo
- Žiburėlį paramos
- Žiburėlį supratimo
- Žiburėlį džiaugsmo

(VISI NUEINA NUO RATO, PALIEKA DEGANČIĄ CENTRINĘ ŽAVKĘ, „SPINDULIUS“ SU GALE DEGANČIOMIS ŽVAKUTĖMIS. GRĮŽTA Į PUSLANKĮ IR SUSIKIMBA RANKOMIS)

SKAITOVAS

Susikibę visi už rankų einame į gražiausią metų šventę – Kalėdas. (GALIMA PASKATINTI IR VISUS SUSIKIBTI RANKOMIS PRIE STALŲ)

MOKINIAI TARIA PO EILUTĘ:

- Vėl sudegė metai.

- Sutirpo lyg žvakė...
 - Ir stovim nustebę,
 - Sumišę, apstulbę:
 - Ar viską padarėm,
 - Ar viską pasakėm,
 - Ar kantriai kentėjom,
 - Ar stipriai mylėjom,
 - Neklupom, neklydom
 - Ir kaltę atleidom?
 - Vėl geidžiame būti,
 - Svajoti ir kurti,
 - Ieškoti sau laimės,
 - Suteikti palaimos,
 - Visiems, kuriuos mylim,
 - Visiems, kas mus myli
- VISI – artėja Kalėdos!!!

Skamba bendra daina